

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

17.2.2010

B7-0124/2010

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásení Rady a Komisie

v súlade s článkom 110 ods. 2 rokovacieho poriadku

o trinástom zasadnutí Rady Organizácie Spojených národov pre ľudské práva

Richard Howitt
v mene skupiny S&D

Uznesenie Európskeho parlamentu o trinástom zasadnutí Rady Organizácie Spojených národov pre ľudské práva

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Výbore OSN pre ľudské práva (UNHRC), najmä na svoje uznesenie zo 14. januára 2009 o vývoji v Rade OSN pre ľudské práva a najmä úlohe Európskej únie¹, ako aj uznesenia zo 16. marca 2006 o výsledku rokovaní o Rade OSN pre ľudské práva a o 62. zasadnutí Komisie OSN pre ľudské práva², z 29. januára 2004 o vzťahoch medzi Európskou úniou a Organizáciou Spojených národov³, z 9. júna 2005 o reforme OSN⁴, z 29. septembra 2005 o výsledku Svetového samitu OSN zo 14. až 16. septembra 2005⁵ a zo 7. mája 2009 o výročnej správe o ľudských právach vo svete v roku 2008 a politike Európskej únie v tejto oblasti⁶,
 - so zreteľom na svoje naliehavé uznesenia o ľudských právach a demokracii,
 - so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov A/RES/60/251, ktorou sa zakladá Rada OSN pre ľudské práva (UNHRC),
 - so zreteľom na predchádzajúce pravidelné a osobitné zasadania UNHRC, ako aj na predchádzajúce kolá všeobecného periodického preskúmania (UPR),
 - so zreteľom na budúce trináste zasadnutie UNHRC, ktoré sa uskutoční v marci 2010, a na ôsme kolo všeobecného periodického preskúmania (UPR), ktoré sa bude konať 3. až 14. mája 2010,
 - so zreteľom na hodnotenie Rady pre ľudské práva, ktoré sa má uskutočniť v roku 2011,
 - so zreteľom na inštitucionálne zmeny, ktoré prinieslo nadobudnutie platnosti Lisabonskej zmluvy,
 - so zreteľom na článok 2, 3 ods. 5, 18, 21, 27 a 47 Zmluvy o Európskej únii v znení vyplývajúcom z Lisabonskej zmluvy,
 - so zreteľom na článok 110 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže rešpektovanie, presadzovanie a ochrana univerzálnej platnosti ľudských práv sú súčasťou etického a právneho *acquis* EÚ a jedným zo základných kameňov európskej jednoty a integrity⁷,

¹ Prijaté texty, P6_TA(2009)0021.

² Prijaté texty, P6_TA(2006)0097.

³ Prijaté texty, P5_TA(2004)0037.

⁴ Prijaté texty, P6_TA(2005)0237.

⁵ Prijaté texty, P6_TA(2005)0362.

⁶ Prijaté texty, P6_TA(2009)0385.

⁷ Články 2, 3 ods. 5 a 6 Zmluvy o EÚ.

- B. keďže UNHRC je jedinečnou platformou, ktorá sa špecializuje na všeobecné ľudské práva, a špecifickým fórom na riešenie otázok ľudských práv v rámci systému OSN,
- C. keďže hodnotenie UNHRC bude mať dve časti, pričom štatút orgánu sa bude prejednávať v New Yorku a postupy v Ženeve; keďže počas nasledujúceho roka sa uskutočnia viaceré iniciatívy a neformálne schôdze,
- D. keďže úloha Európskej únie ako globálneho hráča sa v posledných desaťročiach posilnila, a nový prístup, ktorého stelesnením je nová Európska služba pre vonkajšiu činnosť, by mohol byť užitočný na to, aby Únia dokázala reagovať efektívnejšie na globálne výzvy uceleným, konzistentným a účinným spôsobom,
- E. keďže delegácia Podvýboru pre ľudské práva európskeho parlamentu vycestuje do Ženevy na trináste zasadnutie UNHRC, ako tomu bolo aj v predchádzajúcich rokoch v prípade zasadnutí UNHRC, a predtým zasadnutí predchodcu UNHRC, t. j. Komisie OSN pre ľudské práva,

Práca Rady pre ľudské práva

1. opakuje svoju výzvu členským štátom EÚ, aby aktívne odmietali akékoľvek pokusy o narušenie koncepcie všeobecnej platnosti, nedeliteľnosti a vzájomnej závislosti ľudských práv a aktívne vyzývali UNHRC k tomu, aby rovnakú pozornosť venovala diskriminácii zo všetkých dôvodov vrátane rodu, rasového pôvodu, veku, sexuálnej orientácie a náboženstva alebo viery;
2. varuje pred extrémnym spolitizovaním UNHRC, ktoré by mohlo zabrániť riadnemu plneniu mandátu tohto orgánu; zdôrazňuje význam uznesení týkajúcich sa jednotlivých krajín pri riešení vážnych prípadov porušovania ľudských práv; v tejto súvislosti dôrazne odsudzuje používanie tzv. návrhov na nečinnosť a vyjadruje svoje sklamanie z používania tohto postupu počas 11. mimoriadneho zasadnutia Rady, ktorý zabránil prijatiu ucelenej a jednotnej konečnej rezolúcie, ktorá by sa týkala situácie na Srí Lanke;
3. víta usporiadanie 13. mimoriadneho zasadnutia o Haiti na podnet Brazílie, ktorého cieľom bolo sústrediť sa na začlenenie otázky ľudských práv do úsilia o obnovu krajiny po zničujúcom zemetrasení, a inovačné aspekty tohto zasadnutia, ako napríklad konanie mimoriadneho zasadnutia v reakcii na živelnú pohromu a zapojenie špecializovaných agentúr OSN ako prostriedku na poskytnutie odborného základu diskusie; ľutuje, že v prijatej rezolúcii sa nevyjadrila podpora dôležitej úlohe nezávislého odborníka pre ľudské práva v Haiti pri poskytovaní usmernení na začleňovanie otázky ľudských práv do širšieho úsilia OSN a do iniciatív vedených poskytovateľmi pomoci na podporu Haiti, a vyzýva členské štáty OSN, aby v nadväznosti na toto zasadnutie začlenili prístup ľudských práv do širšieho úsilia OSN na podporu Haiti;
4. považuje za poľutovaniahodné, že UNHRC nedokázala včas riešiť iné vážne prípady porušovania ľudských práv; vyzýva členské štáty EÚ, aby odsúdili porušovanie ľudských práv a aby podnikli pozitívne kroky na podporu vytvorenia špecializovaných mechanizmov v rámci UNHRC navrhnutých na účely odozvy na krízy v oblasti ľudských práv v Afganistane, Guinei, Iráne a Jemene;

5. pripomína svoju pozíciu v súvislosti s konceptom tzv. hanobenia náboženstiev a domnieva sa, že začlenenie tohto konceptu do protokolu o doplnkových štandardoch týkajúcich sa rasizmu, diskriminácie na základe rasy, xenofóbie a všetkých foriem diskriminácie nie je vhodné, pričom uznáva potrebu riešiť v plnej miere problém diskriminácie náboženských menšín;
- vyzýva členské štáty OSN, aby v plnej miere uplatňovali existujúce štandardy v oblasti slobody prejavu a slobody vierovyznania;
6. opakuje svoju výzvu adresovanú členským štátom EÚ na zaistenie dodržiavania ľudských práv v ich vlastných vnútorných politikách, pretože ich nedodržiavanie oslabuje pozíciu EÚ v UNHRC;
7. víta obnovenie účasti USA v orgánoch OSN a ich následné zvolenie za člena UNHRC, ako aj ich konštruktívnu prácu v otázke slobody prejavu na 64. Valnom zhromaždení OSN a na akčnom pláne v nadväznosti na revíziu konferenciu v Durbane; vyzýva USA a členské štáty EÚ, aby nasledovali tento príklad a plne spolupracovali na takýchto iniciatívach v budúcnosti;
8. je znepokojený kandidatúrou Iránu vo voľbách do UNHRC, ktoré sa uskutočnia v máji 2010; opakuje svoj nesúhlas s koncepciou tzv. čistých štátov vo voľbách do UNHRC, vyzýva na pluralitné voľby pre všetky regionálne skupiny a naliehavo žiada EÚ, aby vykonala všetko na zabránenie zvoleniu krajín s najproblematickejšou situáciou v oblasti ľudských práv do UNHRC,
9. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby sa aj naďalej snažili presadiť kritéria členstva pre voľby do UNHRC, a najmä minimálnu požiadavku na spoluprácu s orgánmi pre osobitné postupy v súlade s ich vlastnými referenčnými podmienkami; vyzýva EÚ, aby prevzala vedúcu úlohu a spolu s partnermi z rôznych regiónov vypracovala súbor usmernení, ktoré sa majú použiť počas volieb;
10. vyzýva na monitorovanie skutočného vykonávania odporúčaní a záverov orgánov pre osobitné postupy a zmluvy v rámci procesov všeobecného periodického preskúmania (UPR) pre každú jednotlivú krajinu;
11. vyzýva členské štáty EÚ, aby urobili všetko pre ochranu všetkých mandátov pre osobitné postupy; vyzýva na obnovenie mandátu osobitného spravodajcu OSN pre Mjanmarsko a Kórejskú ľudovodemokratickú republiku (KĽDR) a vytvorenie nového osobitného mandátu pre Konžskú demokratickú republiku vzhľadom na zhoršujúcu sa humanitárnu situáciu;
12. víta Spoločnú štúdiu o globálnych postupoch v súvislosti s tajným zadržiavaním v rámci boja proti terorizmu, o ktorej sa bude diskutovať počas 13. zasadnutia; vyzýva členské štáty EÚ, aby ju podporili a v nadväznosti na správu uskutočnili následné kroky v súlade s predchádzajúcimi stanoviskami Európskeho parlamentu k tejto veci, najmä predchádzajúcimi uzneseniami z 19. februára 2009¹ a 14. februára 2007² o údajnom využívaní európskych krajín prostredníctvom CIA na účely prepravy a nezákonného

¹ Prijaté texty, P6_TA(2009) 0073.

² Prijaté texty, P6_TA(2007) 0032.

zadržiavania väzňov; odsudzuje pokusy o cenzurovanie štúdie a snahu o zabránenie Rade pre ľudské práva, aby ju zohľadnila;

13. vyzýva EÚ, aby sa aktívne zapojila do budúcich zasadaní UPR s cieľom zabezpečiť spravodlivý postup a výsledok, ktorý bude podporovať závery a odporúčania orgánov pre osobitné postupy a zmluvy a vychádzať z nich, a to vrátane poskytnutia potrebnej technickej pomoci na dosiahnutie ich uplatňovania; vyzýva EÚ, aby ďalej začleňovala odporúčania UPR do všetkých oblastí zahraničnej politiky EÚ;

Vyšetrovacía misia (Goldstoneova správa)

14. zdôrazňuje, že dodržiavanie medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a medzinárodné humanitárne právo všetkými stranami a za každých okolností je nevyhnutnou podmienkou dosiahnutia spravodlivého a dlhodobého mieru na Blízkom Východe; opätovne pripomína, že medzinárodné spoločenstvo nesie zodpovednosť za zabezpečenie vyvodenia zodpovednosti vo všetkých prípadoch porušovania medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva; domnieva sa, že efektívny mierový proces na Blízkom Východe si vyžaduje zodpovednosť a spravodlivosť;
15. vyzýva vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a členské štáty, aby svoju činnosť zamerali na silnú spoločnú pozíciu EÚ k nadväzným krokom k správe vyšetrovacej misie o konflikte v Gaze a južnom Izraeli, v ktorej sa bude verejne požadovať uplatňovanie odporúčaní a zodpovednosti za všetky porušenia medzinárodného práva vrátane údajných vojnových zločinov a v ktorej sa naliehavo vyzývajú obe strany, aby uskutočnili vyšetrovanie, ktoré spĺňa medzinárodné štandardy nezávislosti, nestrannosti, transparentnosti, včasnosti a efektívnosti v súlade s rezolúciou VZ OSN A/64/L.11, a aby bola voči všetkým osobám, ktoré sa podieľali na údajných zločinoch, vyvodená zodpovednosť; zastáva názor, že v tomto smere začaté vyšetrovanie dosiaľ neprinieslo uspokojujúce výsledky;
16. vyzýva vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a členské štáty, aby aktívne monitorovali dodržiavanie odporúčaní, ktoré sú súčasťou Goldstoneovej správy, prostredníctvom konzultácie vonkajších misií EÚ a organizácií občianskej spoločnosti pôsobiacich v tejto oblasti; požaduje začlenenie odporúčaní a súvisiacich zistení do dialógov EÚ s oboma stranami, ako aj do pozícií EÚ v mnohostranných fórach;

Hodnotenie Rady pre ľudské práva

17. zdôrazňuje potrebu transparentného a všestranného procesu hodnotenia, ktorý zohľadní mimovládne organizácie, občiansku spoločnosť a všetky ostatné zúčastnené strany;
18. zdôrazňuje, že hodnotenie UNHRC by jej nemalo brániť v ďalšej dôležitej práci v oblasti porušovania ľudských práv;
19. vyzýva členské štáty Európskej únie, aby pri príležitosti blížiacej sa prvej schôdze pracovnej skupiny o hodnotení UNHRC, ktorá bola zriadená rezolúciou A/HRC/12/L.28, prijali spoločnú pozíciu k tejto veci, ako aj účinnú a proaktívnu stratégiu vyjednávania;

20. vyzýva Výbor pre zahraničné veci, aby vypracoval odporúčania Rade s cieľom poskytnúť včas námety na pozíciu EÚ k blížiacemu sa hodnoteniu;
21. vyjadruje svoju pevnú pozíciu, pričom uznáva potrebu komplexnejšej rozpravy, že hodnotenie by malo zachovať nezávislosť Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva (OHCHR), a v prípade, že je to možné, posilniť osobitné postupy, ako aj zabezpečiť pre UNHRC možnosť, aby sa venovala osobitným porušeniam ľudských práv prostredníctvom rezolúcií o krajinách a mandátov pre jednotlivé krajiny; berie na vedomie diskusie o spôsoboch posilnenia UNHRC bez toho, aby sa otváral balík týkajúci sa budovania inštitúcií;
22. domnieva sa, že hodnotenie UNHRC v roku 2011 môže byť príležitosťou na zvýšenie pridanej hodnoty všeobecného periodického preskúmania; zdôrazňuje najmä potrebu zabezpečiť súlad konečných odporúčaní navrhovaných štátmi počas prehodnotenia s medzinárodnými štandardmi v oblasti ľudských práv, a poukazuje na význam následného mechanizmu, ktorý sa bude zameriavať na výsledky;
23. berie na vedomie pokračujúcu diskusiu o vzťahu medzi UNHRC a tretím výborom Valného zhromaždenia OSN, ako aj o členstve v UNHRC; pripomína svoj názor, že tieto dva orgány sa dopĺňujú a že univerzálne členstvo môže mať svoje výhody, a to nielen v súvislosti s posilnením všeobecnej platnosti ľudských práv, zatiaľ čo užšie zloženie orgánu môže mať tiež svoje opodstatnenie;
24. uznáva aktívne zapojenie EÚ a jej členských štátov do práce UNHRC a blahozelá Alexovi Van Meeuwenovi, veľvyslancovi Belgicka, k doposiaľ úspešnému priebehu predsedníctva;
25. víta priority španielskeho predsedníctva v oblasti ľudských práv a plánovanú účasť ministra zahraničných vecí Španielska na nadchádzajúcom zasadnutí UNHRC;
26. domnieva sa, že nová inštitucionálna štruktúra EÚ ponúka možnosť zvýšiť súdržnosť, viditeľnosť a dôveryhodnosť pôsobenia EÚ v UNHRC; vyzýva vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie, aby zabezpečila prijatie praktických opatrení s cieľom uplatňovať Lisabonskú zmluvu, aby sa predišlo príliš dlhému prechodnému obdobiu, ktoré by mohlo poškodiť dôveryhodnosť Únie, a aby zaistila, že nové usporiadanie zvýši schopnosť EÚ pôsobiť a spolupracovať na medziregionálnej úrovni s krajinami z iných zoskupení na spoločných iniciatívach;
27. udeľuje mandát delegácii Európskeho parlamentu pri trinástom zasadnutí UNHRC, aby informovala o obavách vyjadrených v tomto uznesení, vyzýva delegáciu, aby o svojej návšteve podala správu Podvýboru pre ľudské práva a domnieva sa, že je vhodné pokračovať vo vysielaní delegácie Európskeho parlamentu na príslušné zasadnutia UNHRC;

o

o o

28. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, vysokej

predstaviteľke/podpredsedníčke Komisie, vládám a parlamentom členských štátov, Bezpečnostnej rade OSN, generálnemu tajomníkovi OSN, predsedovi 64. Valného zhromaždenia OSN, predsedovi Rady OSN pre ľudské práva, vysokému komisárovi OSN pre ľudské práva a pracovnej skupine EÚ – OSN zriadenej Výborom pre zahraničné veci.